

Toimintakertomus 2013

Haapajärvi-Seura

Haapajärvi-Seuran johtokunnan jäsenet olivat toimintavuonna 2013: puheenjohtaja Veijo Tikanmäki, varapuheenjohtaja Ilkka Heinonen, jäsenet Juha Eronen, Aino Eronen, Jouni Hautakangas, Marja Kantola, Erkki Leppälä, Kyösti Niinikoski, Alpo Saarela, Timo Vesterinen ja kutsuttuna sihteerinä Juha Heikkilä. Johtokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana viisi kertaa ja kirjannut yhteensä 68 pykälää.

Kotiseutumuseoalueella on seuran perinnekuulttuuritoimikunta järjestänyt ohjelmaa ja tilaisuuksia, joista tärkeimmät ajoittuvat heinäkuuiselle Haapajärvi-viikolle. Viikkoa vietettiin 8.-14.7.2013. Järjestelyissä oli myös mukana Haapajärven kaupunki ja seurakunta sekä muita yhdistyksiä, järjestöjä, kylätoimikuntia ja yrityksiä. Viikon teemana oli yhdessä tekeminen, erityisesti lapset ja nuoret huomioiden. Viikon antiin sisältyi historian siipien havinaa, poikkitaiteellisia tapahtumia sekä yhdessä tekemisen iloa.

Haapajärvi-viikon pääjuhla järjestettiin kotiseutumuseolla lauantaina 13.7.2013. Juhlapuhujana oli Turun haavikas KT Helinä Rahman. Musiikkia kuultiin Katriinan-masurkasta Suomipunkkiin ja lastenlauluista venäläiseen bardimusiikkiin. Lisäksi juhlassa kuultiin Kaisa Pohjolan säveltämä kantaesitys Veijo Tikanmäen runoihin Eeva ja Kaisa Pohjolan esittäminä. Sunnuntaina oli juhla jumalanpalveluksen ohella Kotiseutu tutuksi – kiertoajelu kotiseutuneuvos Juha Erosen opastamana.

Haapajärvi-viikon kaupunkikävelyllä tutustuttiin Kaivokatuun. Oppaina olivat Jorma Haaga, Jaakko Haarala ja Kyösti Niinikoski. Aiemmat kaupunkikävelyt on järjestetty: Asemakadulla (vuonna 2008), Kuusaantiellä (2009), Kauppakadun alkupäässä (2010), Kauppakadun loppupäässä (2011) ja Oksavalla (2012). Oppaina ja suunnittelijoina näillä aiemmilla kävelyillä ovat olleet kotiseutuneuvos Kyösti Niinikoski ja Jorma Haaga. Oksavan kävelyn vetäjinä toimivat Antero Jämsä, Veikko Hirvasaho ja Harri Härkönen.

Vuosittain seura on tarjonnut Martinmäen koulun 5. luokkalaisille ja yhden kyläkoulun oppilaille Kotikaupunki tutuksi -kotiseuturetken. Toimintavuonna Martinmäki teki retken. Oppaana retkellä oli Juha Eronen.

Seura yhdessä lehden kanssa järjesti toukokuussa kaksipäiväiset puutarha-, piha- ja mökkimessut jäähallissa ja sen pysäköintialueella. Järjestäjiä avusti Haapajärven ammattiopisto yövartioinnissa, lipunmyynnissä ja messujen rakentamisessa. Opisto toteutti myös messututkimuksen, jossa kysely kohdistettiin sekä näytteilleasettajiin että yleisöön. Messuemäntänä toimi juontaja-taiteilija Sonja Lumme. Seuraavat messut päätettiin järjestää vuonna 2015, ja niiden suunnittelusta vastaa seuraan perustettu messutoimikunta.

Laadittiin ohjeet museoesineiden vastaanottamisesta esinemuseoon. Laadittiin myös johtokunnalle ja samalla taloustoimikunnalle salassapitosopimuksen malli, joka hyväksyttiin johtokunnassa keväällä. Johtokunnan jäsenet allekirjoittivat

salassapitosopimuksen. Jatkossa kaikki uudet johtokunnan jäsenet veloitetaan allekirjoittamaan salassapitosopimus toimiessaan seuran hallinnossa.

Museovirastolta saati harkinnanvaraista avustusta 4.200 euroa käytettäväksi kotiseutumuseon esineistön sähköiseen luettelointiin. Taiteen kandidaatti Riikka Jussila palkattiin 1,5 kuukauden ajaksi suorittamaan tätä taltitointi- ja kuvaustyötä.

Ruuskan tuvalle asennettiin viranomaisten vaatimuksesta tikkaat, jotta tuvan uunin savupiippu voidaan nuohota. Alueella sijaitsevaan omakotitaloon (museovahtimestarin talo) tehtiin lämpöremontti ja samalla uusittiin jääkaappi sekä paikkoja kunnosteltiin muutenkin. Museoalueelle hankittiin ajettava ruohonleikkuri.

Haapajärven kotiseutumuseoalueelle sijoitettiin geokätkö. Kätkön asentamista haki Tea Myllylahti. Seura haluaa tukea hyvää harrastusta ja samalla tehdä museoaluetta tunnetuksi tämänkin alan harrastajille.

Nätin mökin entistämistoimikunnan kanssa päästiin sopuratkaisuun nätin mökin sijoittamisesta museopuistoon. Seura ei ota mökin huoltoa ja aukipitoa vastuulleen. Entistämistoimikunta voi tehdä polun mökille Runsaalan riihen pihan kautta.

Seuran omistamaan liikehuoneistoon Rajavaara-kiinteistössä samoin kuin Maaselän kokoustiloihin tehtiin kesän aikana vesivahinkokorjauksia. Parturi-kampaamolle vuokrattuun tilaan seura kustansi kattovalojen vaihtoremontin. Tilaan asennettiin ledvalaistus.

Seura myönsi vuoden 2013 Tunnustuspalkinnon Haapajärven hyväksi tehdystä ansiokkaasta työstä Haapajärven Jääurheilukeskus Oy:lle.

Maaselän talouden vakauttamiseksi Haapajärvi-seuran johtokunta päätti korottaa tilausmaksua ja tehdä ilmoitushinnoitteluun myös kaikkia ilmoittajaryhmiä koskevan korotuksen.

Vuonna 2013 johtokunnan esityksen mukaisesti hallinnolle ei makseta kokouspalkkiota ja puheenjohtajan vuosikorvaus maksetaan alennettuna. Nämäkin ovat osa toimintavuonna päätettyjä talouden pitemmän tähtäimen tervehdyttämistoimia.

Toimintavuonna päätettiin valmistella sääntömuutos, jolla tähdätään johtokunnan jäsenmäärän alentamiseen yhdeksästä kuuteen.

Seura tuki kesällä järjestettyä Seppätapahtumaa ilmaisella ilmoituksella kotiseutulehdessä. Järjestävä taho oli lähestynyt seura tukitoivein.

Sukututkimusta harrastava Terttu Suorsa on käynyt läpi Sorolan jäämistöstä saatua sukututkimusaineistoa ja tallentanut sitä sähköiseen muotoon. Aineisto on annettu seuran haltuun.

Seuran edustajana Kalajokilaakson Kotiseutuliiton hallituksessa toimi toimintavuonna kotiseutuneuvos Kyösti Niinikoski.

Seuraa edusti valtakunnallisilla kotiseutupäivillä Juha Eronen.

Maaselkä

Lehden palveluksessa oli toimintavuonna vakituisesti seitsemän työntekijää. Lisäksi lehdellä oli kaksi avustajaa ja vakituisesti lehteen kirjoittavia kolumnisteja ja pakinoitsijoita toistakymmentä. Verkko-Maaselkään kirjoittaa blogeja 10 henkilöä.

Maaselälle vuosi 2013 oli kaksijakoinen. Ilmoitusmyynti sujui hiukan paremmin kuin vuonna 2012, mutta ei budjetoidusti - aina lokakuuhun saakka. Kolme viimeisintä kuukautta aiheuttivat notkahduksen tulokseen. Lehden tilaushintojen korotus nosti tilaustulokertymää.

Toimitussihteeri Vuokko Nyman oli vuorotteluvapaalla alkuvuoden ja häntä tuurasi Eetu Perukangas.

Maaselkä käynnisti neuvottelut uusien verkkosivujen rakentamisesta suunnittelutoimisto Mainos-Anttilan (Forssa) kanssa joulukuussa 2012. Sivuja suunniteltiin kesää lukuun ottamatta koko alkuvuosi, ja uudet verkkosivut voitiin avata syksyn loppurutistuksen jälkeen lokakuun 4. päivä. Kuukautta aiemmin alettiin aktiivisesti päivittää Maaselän Facebook-sivuja.

Jotta lehdelle saataisiin uusia tilaajia, järjestettiin loppuvuonna näkyvä ja hyvillä arvontapalkinnoilla ryyditetty tilauskampanja. Maaselän ongelma vanhana paikallislehtenä on etätilaajien suuri määrä ja heidän korkea ikänsä. Vuoden aikana tilaukset ovat vähentyneet eniten juuri muualle Suomeen tilatuissa lehdissä. Nuorten halukkuus tilata paperilehtiä on jatkuvasti vähentynyt. Uutisia luetaan netistä tai asioista tietoa saadaan ja haetaan sosiaalisesta mediasta.

Lehden väki on ollut koulutuksessa Digisilta-hankkeen tilaisuuksissa. Tässä hankkeessa kehitetään itsenäisille Pohjois-Suomessa ilmestyville paikallislehdille verkkosivuja ja verkkoon kaupallisia sovellutuksia.

Taloustoimikunta

Haapajärvi-Seuran taloustoimikunnan jäsenet olivat toimintavuonna 2013: puheenjohtaja Veijo Tikanmäki, Ilkka Heinonen, Erkki Leppälä, Alpo Saarela ja Juha Heikkilä (siht.). Taloustoimikunta on kokoontunut toimintavuoden aikana seitsemän kertaa ja kirjannut yhteensä 57 pykälää.

Taloustoimikunta on valmistellut johtokuntaan tulevia asioita ja tehnyt museoalueen kiinteistöihin liittyviä korjaus- ja saneeraus päätöksiä ja esityksiä johtokunnalle.

Kalajokilaakson Kotiseutuliiton joululehden ilmoitushankintaa Haapajärvi-Seurassa jatkoi onnistuneesti Alpo Saarela. Kyösti Niinikoski vastasi lehden jakelusta ja juttujen hankinnasta lehteen.

Perinnekulttuuritoimikunta

Eeva Pohjola (pj.), Mikko Ampula, Juha Eronen, Paavo Mykkänen, Aila Myllylahti, Maritta Niska, Päivi Tolonen ja Veijo Tikanmäki. Perinnekulttuuritoimikunta kokoontui kolme kertaa vuoden 2013 aikana.

Haapajärvi-viikko

Haapajärvi-Seuran järjestämää kotiseutuviikkoa vietettiin jälleen heinäkuun toisella viikolla eli 8. – 14.7.2013. Järjestelyissä oli myös mukana Haapajärven kaupunki ja seurakunta sekä muita yhdistyksiä, järjestöjä, kylätoimikuntia ja yrityksiä. Viikon teemana oli yhdessä tekeminen, erityisesti lapset ja nuoret huomioiden ja viikon antiin sisältyi historian siipien havinaa, poikkitaiteellisia tapahtumia sekä yhdessä tekemisen iloa.

Viikko alkoi perinteiseen tapaan maanantaina museoseuroilla sekä Laurikkalan frisbeegolf-radan avajaisilla ja kaupunginmestaruuskilpailuilla. Tiistai-iltana Kuonajärvellä vetouisteltiin ja pyöräiltiin järven ympäri. Kotiseutumuseon pihassa kajahti KOPPIS lastenkonsertti. Keskiviikkona Siiponkoskella oli kesäteatterin ensi-ilta Tangoon tarvitaan kaksi ja kirkossa oli Urkuyön konsertteja. Torstai alkoi lasten museopäivällä Ståhlbergin museolla ja kotiseutumuseolla. Illalla käveltiin Kaivokadulla, Ernestin soiton pääesiintyjäksi saatiin Kultaisen harmonikan voittaja Joni Stein ja Olkkolan kirkossa oli perinteinen kesäillan hartaus.

Perjantaina alkoivat Olkkosen Erämarkkinat toista kertaa ja toripäivästä nautittiin hellelukemissa. Illan luontoretki suuntautui Siiponkosken uudelle luontopolulle. Pääjuhla järjestettiin kotiseutumuseolla lauantaina 13.7.2013. Juhlapuhujana oli Turun haavikas KT Helinä Rahman. Musiikkia kuultiin Katriinan-masurkasta Suomipunkkiin ja lastenlauluista venäläiseen bardimusiikkiin. Lisäksi juhlassa kuultiin Kaisa Pohjolan säveltämä kantaesitys Veijo Tikanmäen runoihin Eeva ja Kaisa Pohjolan esittäminä. Sunnuntaina oli juhla jumalanpalveluksen ohella Kotiseutu tutuksi – kiertoajelu Juha Erosen opastamana. Ohjelmatarjonnasta löytyi jokaiselle jotakin ja viikon tapahtumissa kävi ennätysyleisö.

Haapajärven kotiseutumuseo

Kotiseutumuseo pidettiin auki 24.6. – 4.8.2013 torstaisin klo 11 – 17 ja sunnuntaisin klo 12 – 16. Lisäksi museo oli auki Herättäjäjuhlien aikaan 5. – 7.7. Muina aikoina museo oli auki

sopimuksen mukaan. Kotiseutuviikolla museoalueella järjestettiin monenlaisia tapahtumia ja tällöin museo oli avoinna.

Museon piha-aluetta kunnostettiin ja museorakennuksia siivottiin talkoilla. Museoalueen omakotitalo vuokrattiin.

Riikka Jussila jatkoi kesällä kahden kuukauden ajan museoesineiden sähköistä luettelointia museovirastolta saadun avustuksen turvin.

Koululaisten kotiseuturetket

Koululaisten kotiseuturetkien järjestämistä jatkettiin.

Ympäristötoimikunta

Haapajärvi-Seuran ympäristötoimikunnan jäsenet: Jouni Hautakangas (puheenjohtaja), Sinikka Laajala (sihteeri), Aino Eronen, Karita Halmetoja, Liisa Leppänen, Taina Ruhala ja Hannes Tolonen.

Ympäristötoimikunnalla on ollut kolme kokousta:

- 30.1.2013
- 9.4. 2013
- 3.10. 2013

Toimintaa

Earth Hour -tapahtumasta tiedottaminen ja eri kohderyhmien haastaminen maaliskuussa.

Haapajärven yläasteella vietettiin Earthhour- teemapäivää pitkin viikkoa 12. Maanantaina aihetta esiteltiin kaikille biologian ja maantiedon opetusryhmille WWF:n sivuston ja keskustelun avulla. Koulun info-tv:ssä pyöri viikon aikana kaksi eri diaa aiheesta. Perjantaina pidettiin aiheesta päivänavaus ja näytettiin kaikille oppilaille WWF:n Earthour- esittelyvideo. Perjantaina pidettiin kaikissa luokissa valottomat oppitunnit klo 9-12.

Ympäristötoimikunnan haaste ja tiedote julkaistiin Maaselkä-lehdessä. Yrittäjille ja kaupungin työntekijöille lähetettiin haaste sähköpostilla.

Toimikunnan edustajat osallistuivat Earth Hour- hartaushetkeen kirkossa.

Toimikunnan informoimaan Kilometrikisa-pyöräilytapahtumaan osallistui yläasteen henkilökunta.

Talkoillaan Suomi siistiksi -tapahtumasta tiedottaminen ja osallistuminen toukokuussa. Haastekirje lähetettiin sähköpostina kaupungille, seurakunnalle ja yrittäjille. Lisäksi Maaselkä-lehdessä oli ilmoitus ja juttu aiheesta. Toimikunnan jäseniä osallistui museoalueen siistimis- ja kunnostustalkoisiin.

Toimikunnan jäseniä osallistui puutarha- ja mökkimessujen järjestelyihin ja toteuttamiseen.

Luontoretki Siiponkosken uudelle luontopolulle 12.7. 2013. Retkelle osallistui n. 60 henkeä. Heille tarjottiin päätteeksi makkarat ja mehut. Liisa Leppänen ja Sinikka Laajala suunnittelivat retken, oppaina toimivat Arto Vehkalahti Siiponkosken kyläyhdistyksestä ja Pentti Pesonen luonnonsuojeluyhdistyksestä (hänelle korvattiin matkakulut). Osallistujien kesken arvottiin luontokirjoja.

Toimikunnan jäsenet auttoivat kahvitarjoilussa kotiseutuviikon museoseuroissa ja pääjuhlassa.

Alkuperäiselle kasvillisuudelle haitallisesta jättiläispalsamista tiedotettiin Maaselkä-lehdessä.

Toimikunta myönsi yhdessä Haapajärven kaupungin ja seurakunnan kanssa ympäristöpalkinnon Siiponkosken kyläyhdistykselle. Luovutustilaisuus oli 21.11.2013.